

Evaluatie cultuur participatie

Even kort de eerste indrukken over & na de bijeenkomst van maandag; en afspreken hoe verder

Wat heeft het opgeleverd?

De doelstelling was: agenderen in het algemeen bij al onze stakeholders en bij de politiek in het bijzonder. Dat lijkt goed gelukt. Zowel wat de kunst & cultuur injectie betreft (belang en waarde) als de cultuur participatie

Een elftal opvallend-heden/trends:

- 1) veel aandacht voor meer onderlinge samenwerking van de kunst en cultuursector/verenigingen
- 2) de al staande samenwerking tussen de grote vier instellingen –Factorium, -Bieb, -Harmonie en – JvB,
- 3) en dus het gemis van gemeente in dat rijtje,
- 4) extra aandacht voor de inclusieve samenleving en verenigingsleven als ‘cement ervan’
- 5) bijzonder positieve positie van primair onderwijs in deze blijven versterken / talentontwikkeling
- 6) extra gewenste aandacht voor doelgroepen (secundair onderwijs/nieuwkomers/ kinderen in armoede / ouderen in armoede)
- 7) nog immer aanwezige wens tot verlaging drempels van de sector en van JvB,
- 8) reeds begonnen toetreding van Thebe, de Twern op speelveld cultuur
- 9) omarming van ‘open cultuur podium’ gedachte
- 10) rendement van inzet op terrein K&C en cultuur participatie, inzichtelijk maken
- 11) en per definitie de stelling dat kunst & cultuur (en sport ??) belangwekkend zijn; nu en in de toekomst.
- 12) ontbreken van een actieve bijdrage van ondernemers. Cultuurbeoefenaars/-instellingen moeten zich meer profileren als ondernemer.
- 13) in tegenstelling tot heersende opvattingen zijn de baten van investeringen in cultuur wel degelijk concreet te maken. Dit kan politieke partijen verhinderen om te bezuinigen op cultuur.

In het algemeen

Eerste reacties waren zodanig positief dat wens is ontstaan dit te herhalen en door te ontwikkelen. Lijkt ‘inkoppertje’ voor Contactraad Cultuur.

Hieronder de reactie Thijs v Kemmeren:

Zie hier mijn opmerkingen aangaande het verloop van de avond, ik heb ze in de wandelgangen opgeprikt en soms doorspekt met eigen ideeën.

Algemeen:

Ik vond de inleidingen prima, zij het dat die van Peter te lang was. (ik vond Loek bv. zeer inspirerend, geen opstelling als beleidsmaker, maar diep uit het hart, en dat is wat cultuur met mensen doet, het moet je raken en sommigen raakt cultuur totaal niet, ook dat kan natuurlijk). Prima als tegenhanger van Sanne, die een goed verhaal had natuurlijk.

De gesprekken waren rommelig, enerzijds omdat er niet echt een stelling was, waar je voor of tegen was. Het waren meer thema's, open deuren zeiden sommigen.

De omvang van de tafels was m.i. veel te groot. Sommige mensen kwamen nauwelijks aan bod.

De opkomst was prima, zij het dat het aantal aanwezige Goirlese culturele verenigingen beperkt was, goed dat de politieke partijen aanwezig waren. De professionele culturele organisaties waren aanwezig.

Cultureel ondernemerschap is prima bij professionele organisaties, maar kun je niet verwachten van het verenigingsleven.

Bestuurders van culturele verenigingen vinden dat ze ook een maatschappelijke taak hebben, maar vinden het moeilijk om daar invulling aan te geven.

Ik vermoed dat sommige partijen (LRG, D66, PvdA, misschien CDA) zullen aansturen op integraal sport- en cultuurbeleid. En dat is zeer grote winst.

Hartelijke groeten en succes, Thijs

Uitwerkingen tafel 1 (groen)

Stelling 1, eerste ronde:

Kunst en cultuur zijn voor iedereen van belang; leeftijd, herkomst, opleiding en woonbuurt of wijk zijn hierbij niet van belang. Iedereen kan door het doen van culturele activiteiten deelnemen aan maatschappelijk verkeer. Het geeft deelnemers energie en mentale kracht. Daarom moeten we blijven werken aan een steeds grotere deelname en aan een steeds meer divers aanbod; kunst & cultuur aanbod ontwikkelen voor echt iedereen, in iedere levensfase, voor elke leeftijd, en in elke buurt en wijk.

(meer amateurkunstbeoefening, een leven lang scholing, samenwerking amateurs/professionals, presentatiemogelijkheden, talentontwikkeling, etc....)

Met daarbij de vraag:

Zo ja, wie en hoe zou dat moeten stimuleren en welke rol is daarin voor de politiek weggelegd?

Reacties op stelling 1

Rode draad van deze avond: DOEN = Het nieuwe denken.

- Begin bij de basisschool, kunst als verplicht vak
- Consultatiebureau: voorlezen in de wachtkamer
- Begin bij de ouders zelf. Zorg dat kinderen opgroeien in een omgeving waar men cultuur ziet en beleeft.
- Denk ook aan nieuwkomers: taal d.m.v. Taalcafé, muziek maken, muziek verbindt. Nieuwkomers kunnen ook hun muziek laten horen. Openstaan voor cultuur van anderen.
- Vergeet de ouderen niet: samen muziek maken, zingen e.d. verbreekt de eenzaamheid. We kunnen denken aan een Stichting Leergeld voor Ouderen. "Het leven is nog niet voltooid."!

Wie zijn de spelers hier?

- Bibliotheek, Factorium, Gemeente (weinig genoemd), de Twern, verenigingen, scholen en zorgsector (Thebe)

- Verenigingen zetten hun deur vaak maar één keer per jaar open. De drempel kan verlaagd worden door de deur vaker open te zetten. Meer tentoonstellingen en publieke repetities. Creëer een open cultuur podium.

Financiën:

- Er zijn vaak meer financiële potjes beschikbaar dan we zelf weten.
- Bij een basisschool is er maar € 10,- per leerling per jaar beschikbaar.
- Politiek bezuinigt vaak het eerste op cultuur omdat het positieve resultaat niet meetbaar is. Maar ook: voor ieder cultuuritem dat je schrapt, moet je één politieagent extra inzetten. Onderzoek Amsterdam: voor iedere € die je investeert in cultuur, krijg je er in je plaatselijke economie € 6,- voor terug.

Stelling 2, tweede ronde:

Het rijke kunstzinnige en culturele verenigingsleven dat Goirle en Riel hebben, biedt volop mogelijkheden tot het geven van een bijdrage aan maatschappelijke issues, als er meer en meer met elkaar wordt samengewerkt in cultuurparticipatie en sociaal maatschappelijke activiteit

(b.v. thema's: 'leven in eenzaamheid', 'opgroeien in armoede', laaggeletterdheid, 'omgaan met dementie', integratie nieuwe Nederlanders, etc....)

Met daarbij de vraag:

Zo ja, wie en hoe zou dat moeten stimuleren en welke rol is daarin voor de politiek weggelegd?

Reacties op stelling 2:

- De politiek moet samenwerking bevorderen. Echter in openbaar bestuur draait alles om geld.
- Let op: ook hier geldt: onbekend maakt onbemind. Cultuur moet zich meer in de etalage zetten en meer accenten leggen op "rendementen" die gehaald kunnen worden. Accenten leggen op de batenkant zodat er niet meer in cultuur gesneden wordt.
- Deze avond levert veel nieuwe inzichten op, omdat we veel verschijnselen niet kenden. Dergelijke bijeenkomst moet minstens een keer per jaar herhaald worden.
- Iedere vereniging zou een of meerdere gratis lidmaatschappen ter beschikken moeten stellen aan mensen met een smalle beurs.

De rol van de ondernemers kwam niet aan het licht. Wél dat de cultuursector zich meer als ondernemer moet gaan presenteren.

- Subsidiebeleid van de overheid verstoort de continuïteit van culturele activiteiten.
- Verenigingen zouden meer gebruik moeten maken van elkaars diensten (bijv. FAK Lumen).
- FAK Lumen klaagt over te weinig beveiligde expositieruimte.

Uitwerkingen tafel 2 (roze)

1. *Kunst en cultuur zijn voor iedereen van belang; leeftijd, herkomst, opleiding en woonbuurt of wijk zijn hierbij niet van belang. Iedereen kan door het doen van culturele activiteiten deelnemen aan maatschappelijk verkeer. Het geeft deelnemers energie en mentale kracht. Daarom moeten we blijven werken aan een steeds grotere deelname en aan een steeds meer divers aanbod; kunst & cultuur aanbod ontwikkelen voor echt iedereen, in iedere levensfase, voor elke leeftijd, en in elke buurt en wijk.*

(meer amateurkunstbeoefening, een leven lang scholing, samenwerking amateurs/professionals, presentatie-mogelijkheden, talentontwikkeling, etc.)

Zo ja, wie en hoe zou dat moeten stimuleren en welke rol is daarin voor welke partij weggelegd?

- Open deur; kunst en cultuur is voor iedereen! Maar, hoe te stimuleren? Drempels verlagen.
Rol van gemeente; "mensen" mee laten doen, wellicht in combinatie met verenigingen.
- Cultuur; jong beginnen → basis
- Leystromen; kunst en cultuur mee borgen, logisch maken dat iedereen "mee doet".
- Digitale huidige problematiek → vermindering sociale cohesie.
- Activatie op verschillende niveaus is essentieel.
- Momenteel geen cultuurbeleid vanuit gemeente → wat doen we nu allemaal? Welke verantwoordelijkheid ligt dan bij de gemeente?
- Sociale cohesie bevorderen door verschillende middelen, bijvoorbeeld muziekles aan kinderen met leerstoornis om ze rustig te krijgen.
- Wie en hoe te stimuleren? Zowel jongeren als ouderen, hierbij sterk rekening houden met drempels verlagen. Niet iedereen kan meedoen. Borgen en verplichtstellen van cultuureducatie op onderwijs (basis en voortgezet).

Welke rol voor wie?

- Gemeente; beleidsnota cultuur opstellen en borgen.
- Onderwijs; zowel in basis als voortgezet onderwijs cultuureducatie borgen en actief mee aan de slag.
- Muziek in de klas verplicht stellen

Losse krachtige opmerkingen;

- Drempels verlagen, plan van aanpak om de minima te betrekken en toegang tot cultuur te geven.
 - Drempel toegang JvB verlagen, voor een aantal inwoners toch te hoge drempel om binnen te lopen.
 - In zijn algemeenheid is cultuureducatie redelijk goed geregeld, nu nog uitvoeren en borgen.
 - Leren van verschillende culturele eigenschappen in de multiculturele samenleving; meer begrip voor verschillende culturen en daar lessen uit trekken.
2. Het rijke kunstzinnige en culturele verenigingsleven dat Goirle en Riel hebben, biedt volop mogelijkheden tot het geven van een bijdrage aan maatschappelijke issues, als er meer en meer met elkaar wordt samengewerkt in cultuurparticipatie en sociaal maatschappelijk activiteit. (b.v. thema's: 'leven in eenzaamheid', 'opgroeien in armoede', 'laaggeletterdheid', 'omgaan met dementie', integratie nieuwe Nederlanders, etc.)

Zo ja, wie en hoe zou dat moeten stimuleren en welke rol is daarin voor welke partij weggelegd?

- Er is een rijk kunstzinnig verenigingsleven maar onderling is er weinig sprake van samenwerking.

- De meerwaarde van het verenigingsleven beter inzichtelijk maken
- Plekken in verenigingen beschikbaar stellen voor bewoners met een beperkte portemonnee, meedoen zonder (financiële) verplichtingen.
- De vraag; “Wat mag cultuur kosten?”, geen eenduidig antwoord. Wel collectiviteit op de waarde in intrinsiek oogpunt, innovatie en creativiteit hierdoor beter ontwikkeld wat gezien werd als “bijvangst”.
- Activatie van nieuwe doelgroepen, geen eenduidig antwoord op de vraag hoe.
- Onderwijs; voortgezet onderwijs streeft naar een situatie dat het diploma een meerwaarde kent. Naast primair onderwijs, secundair goede scholieren afleveren met een bredere culturele cohesie. Verbinding maken naar het dorp vanuit onderwijs op structurele wijze. Verplicht scholieren kennis laten maken met cultuur en (sociale) cohesie.
- Idee; cultuur beter borgen in naschoolse opvang door bijvoorbeeld zang en muziek.
- “Meedoen” regeling organiseren, armoede doelgroep → cultuuractivatie hier noodzakelijk.
- Stelling; “Cultuur is ook afhankelijk van afkomst”, hoe is dit te borgen, te verbinden en beter inzichtelijk te krijgen?

Uitwerkingen tafel 3 (gele tafel)

Laagdrempeligheid

Om mensen te bereiken die nu nog niet deelnemen aan culturele activiteiten (in de meest brede zin), zullen laagdrempelige acties nodig zijn, d.w.z. dat men naar de doelgroepen toe moet. Verwacht niet dat ze naar jou toekomen.

Voorbeeld van de bibliotheek: na een geboorte krijgen alle ouders een brief waarmee ze bij de bibliotheek wat op kunnen halen. 68% van de ouders komt niet, met name laaggeletterden. Hoe bereik je die ouders wel: ze komen wel naar het consultatiebureau. Er wordt dus een leesconsulent gestuurd naar de wachtkamer van het consultatiebureau die met de wachtende ouders spreekt over het belang van (voor)lezen e.d.

Samenwerken

Culturele organisaties kunnen onderling samenwerken om doelgroepen te bereiken, maar samenwerking kan ook gezocht worden met organisaties daarbuiten.

Voorbeeld: bibliotheek, Willem II en basisscholen werken samen om basisschoolleerlingen te stimuleren te lezen.

Activiteit gericht op Alzheimer: samenwerken met Alzheimer Nederland om via hun bestaande structuren/ kanalen doelgroepen te bereiken.

Stimuleer verenigingsleven

Het verenigingsleven in Goirle is bovengemiddeld. Veel inwoners zijn lid van de een of andere vereniging. Dit verenigingsleven dient gestimuleerd te worden, sterk te blijven en waar mogelijk te groeien. Het cement van de samenleving.

Dergelijke verenigingen zijn een natuurlijke opvang voor eigen leden die gaan dementeren, eenzaam zijn etc.

Elke vereniging zou ook de sociale opdracht moeten voelen om al dan niet in samenwerking met andere verenigingen de verbinding te maken tussen eigen activiteiten en sociale issues.

Algemeen: de privacy wetgeving wordt als groot struikelblok gezien bij het (rechtstreeks) benaderen van doelgroepen.